

REPORT

1 ROK OD INVAZIE

RAPORT

Milí čtenáři!

Celý rok již trvá válka vedená Ruskem. Celý rok již občanům Ukrajiny padají na hlavu rakety, jejich vojáci v blátě umírají a miliony lidí přišly o své domovy. Celý rok Ukrajina trpí. Svět se od té doby změnil. Toto krvavé výročí ve mně vzbuzuje lítost. Je mi líto, že válka ještě neskončila a že asi ještě nějakou dobu trvat bude. A je mi líto, že si něco tak strašného musíme připomínat, protože hrozí, že zapomeneme. Všichni jsme tak trochu otupěli a zprávy, které by nám ještě před rokem nedaly spát, přijímáme již se stoickým klidem.

Popravdě, kdyby tomu bylo jinak, moc bychom toho za tu dobu nenaspali. Náš mozek je možná chytřejší než my a má důvod, proč nás nutí zapomenout. Nechce totiž, abychom se zbláznili.

Možná nemáme tolik možností, jak té strašlivé situaci, ve které se Ukrajina nachází, pomoci nebo ji vůbec ovlivnit. Tak proč se tolik trápit? Pokud nestačí jako důvod úcta k lidem, kteří v boji s tyranií zaplatili nejvyšší cenu, myslíme alespoň na jedno. Naše budoucnost bude přesně taková, jakou si ji uděláme. Chceme v ní přece bojovat za to, aby se podobným hrůzám předešlo. A v tomto boji jsou hodnoty naší jedinou zbraní, tak je braňme do posledních sil. Prosím, nezapomeňme!

PROČ SVĚT POTŘEBUJE UKRAJINSKÉ VÍTĚZSTVÍ?

1. Především **zastavit zvěrstva**. Ruská okupace je genocida. Kdekoli Ukrajinci získají zpět své území, zachraňují životy a obnovují princip, že lidé mají právo nebýt mučeni, deportováni a vražděni.
2. **K zachování mezinárodního právního řádu**. Jeho základem je, že **jedna země nesmí napadnout jinou a anektovat její území**, jak se nyní snaží Rusko. Ruská ofenzivní válka je evidentně nezákonná, ale právní řád se nebrání sám.
3. Tohle by mohla být **poslední válka** vedená na základě **koloniální** logiky, že žádný jiný stát a lidé neexistují. Ale tohoto bodu zlomu se dosáhne pouze tehdy, pokud Rusko prohraje.
4. **K zachování mírového projektu Evropské unie**. Ruská válka není namířena jen proti Ukrajině, ale proti širší myšlence, že evropské státy mohou v míru spolupracovat. Když říše zvítězí, integrace selže.
5. **Aby právní stát v Rusku dostal šanci**. Dokud Rusko bojuje imperiální války, je uvězněno v represivní domácí politice. Budoucí generace Rusů by mohly žít lépe a svobodněji, ale jen pokud Rusko tuto válku prohraje.
6. **Oslabit prestiž tyranů**. Autoritářství bylo trendem tohoto století, silným vzorem byl **putinismus**. Pokud ho demokracie porazí, tento trend se obrátí. Fašismus je o moci a porážkou se zdiskredituje.
7. Aby se připomnělo, že **demokracie je lepší systém**. Ukrajinci přijali myšlenku, že si své vůdce volí sami. Riskováním při ochraně své demokracie nám připomínají, že **všichni musíme jednat, abychom ochránili tu naši**.
8. **Padne hrozba velké války v Evropě**. Po desetiletí hrozila konfrontace Západu se SSSR a poté s Ruskem, a že konflikt přeroste v globální válku. Ukrajinské vítězství by tento scénář zvrátilo tím, že by se další ruská ofenzíva stala nepravděpodobnou.

9. Ke **snížení hrozby velké války v Asii**. V posledních letech byla hlavním scénářem globální války čínská invaze na Tchaj-wan. Ukrajinské vítězství poučí Peking, že taková útočná operace je nákladná a pravděpodobně selže.
10. **Aby se zabránilo šíření jaderných zbraní**. Ukrajina se svých vzdala, potom ji ale napadlo Rusko, jaderná velmoc. Pokud Ukrajina prohraje, země, které jsou schopné vyrábět jaderné zbraně, budou mít pocit, že to i musí udělat, aby se ochránily.
11. **Ke snížení rizika jaderné války**. Ukrajinské vítězství by snížilo pravděpodobnost dvou hlavních válečných scénářů zahrnujících jaderné mocnosti a obecně by fungovalo proti šíření jaderných zbraní. Vlastně by nic nesnížilo riziko jaderné války více než ukrajinské vítězství.
12. **Vyhnut se budoucím válkám o zdroje**. Kromě toho, že je ruská skupina Vagnerovců (soukromá ruská polovojenská organizace) známá pácháním válečných zločinů, zabavuje nerostné suroviny, kde se dá. To je důvod, proč se v Bachmutu perou.
13. **K zajištění dodávek potravin** a prevenci budoucího hladovění. Ukrajina živí velkou část světa, Rusko ale hrozí, že tuto potravu použije jako zbraň. Jak řekl jeden ruský propagandista: „Hlad je naše jediná naděje.“
14. K urychlení odchodu od fosilních paliv. Putin ukazuje hrozbu budoucnosti uhlíkové oligarchie. Jeho zbraně ve formě dodávek energie urychlily přechod k obnovitelným zdrojům. Pokud Rusko prohraje, bude to pokračovat.
15. **Na potvrzení hodnoty svobody**. Přestože Ukrajinci mají všechny důvody definovat svobodu negativně, tedy proti něčemu - například proti ruské okupaci, připomínají nám, že svobodu lze definovat i pozitivně - jako svobodu něco dělat, tedy jako **právo být lidmi, kterými chtějí být**. V budoucnu s tím mohou pomáhat ostatním

Timothy Snyder

Timothy Snyder

„Vše, co musíme udělat, je pomoci jim vyhrát.“

- americký historik, spisovatel a akademik
- věnuje se dějinám střední a východní Evropy, zaměřuje se na holokaust
- po roce 2010 se začal zabývat současnou politikou, zdravím a školstvím
- varuje před Putinovým ruským fašismem a zároveň před rozmáhajícím se populismem v západních demokraciích

U suseda hoří, je Evropa dobrý sused?

Situace, ve které se Evropa ocitla, nepřekvapivě, není jednoduchá. Sousedovi hoří dům.

Oheň → ruská armáda dům → Ukrajina sused → Ukrajinci
--

Je téměř samozřejmé, že mu musíme pomoc. Jde jen o to jak. Západ má několik možností čím stavení zachránit. Hasičskou hadici, kýbl, hrnec a hrnek. Když invaze začala, zmošli jsme se jen na ten hrnek. Pár jsme jich tam vylili, aby se neřeklo. Protože jsme mysleli, že ta barabizna dlouho nevydrží. S čím jsme ale nepočítali, byl sused, který okolo svého domu skáče a hasí plameny téměř holýma rukama. Drží se líp, než by bychom čekali, ale je jasné, že sám to nezvládne.

Po nějaké době nám to došlo. Když už mu to tak jde, asi by stálo za to ho podpořit o něco víc. Přeci jenom se to může rozšířit i na náš dům. Raději tedy otevřeme studnu a začneme mu nosit vodu po hrncích. Ale sami se spálit nechceme, tak to tam jen přineseme, on to vylije, a tak pořád do kola. Celé to nevypadá zle, plameny se vcelku daří krotit, nikam se nerozšiřují, ale asi je takto nikdy neuhasíme.

A v tom je právě to úskalí. Vodu nelze nosit donekonečna, dřív nebo později nám buď dojde (ekonomické vyčerpání) nebo se unavíme z neustálého chození tam a zpátky (únava společnosti). Nedokážeme pořád běhat kvůli susedovi, u kterého si ani nejsme jisti, zda mu vlastně pomoci chceme. A čím déle to trvá, tím ochota klesá. Můžeme ale takto setrvat a doufat, že prostě za chvíli všechno shoří a bude po všem. Sused je sice bezdomovec, ale my ne. Můžeme mu na spáleništi společně postavit nový moderní čistý dům.

Ale co když zafouká vítr, plameny nabydou na síle a ohrožen je opět i náš dům. Je potřeba zintenzivnit pomoc, nebo šetřit vodu pro hašení našeho příbytku. Jenže to už by oheň mohl být opět silnější a po zničení suseda by měl pěkně žhavý základ (domácí podporu). A tak by nás to celé mohlo stát víc než jen hodně vody, škody by utrpěl i náš domov.

Proč tedy nesáhnout po hadici. Když sused není dost silný, aby ji udržel, pojďme do ohniska sami. Tam ale riskujeme vlastní život, a možná si při tom ani nevšimneme, že se plamen rozšířil i k nám a nakonec zůstaneme v obklíčení.

Nejlepší by bylo přeskočit ten krok, kdy jen čekáme až zafouká vítr a nám nezbyde nic, než stejně sáhnout k hadici (otevřenému konfliktu NATO–Rusko). Ale zkusme spíš něco mezi...kýbl. Je mnohem lepší než hrnec, můžeme nosit více, ale

zároveň zůstane jen u toho. Nemusíme stát tváří v tvář žáru. Donesme mu prostě více prostředků, jak to zvládnout. Zkrátka když ke kýblu sáhneme už teď, máme možnost vše rychleji vyřešit a ve výsledku použít vody méně, než když budeme s hrcem běhat ještě další rok. Pár otoček s kýblem a můžeme se se sousedem poplácat po zádech. Stačí když se nelekne, že je hladina ve studni níž než normálně. Za naši obětavost si u něj pak můžeme postavit menší vrt a vše, co jsme mu na dům vylili, hezky přiteče zpátky. Vždyť jsme mu zachránili život a bydlení, to je přece hlavní.

Neznámý Vojáček

Proč někteří nechtějí nechat Ukrajinu vyhrát?

Jak nám sdělil Timothy Snyder, je pro nás důležité, aby Ukrajina zvítězila. Přesto je v celé Evropě množství různých politicky angažovaných skupin, které především v poslední době následují trend odsuzování vojenské pomoci Ukrajině.

Naše české dezinfo

Na jedné straně máme tradiční prokremelskou konspirační a dezinformační scénu. Tradiční proto, že se většinou veškeré její informační kapacity točí okolo webů, jako je Aeronet nebo Protiproud, které byly zablokovány krátce po začátku invaze pro ohrožování národní bezpečnosti, a které cíleně šíří manipulativní a lživý obsah. Některé tyto servery jsou placené a řízené přímo z Ruska, jako například v případě Sputnik CZ, jiné akorát využívají podpory, jakou proruské lži v ČR mají. Například Parlamentní listy ze skupiny Our media a.s. čte za den na milion čtenářů.

Široké skupiny lidí, která dezinformace bere za své, si v minulosti všimli i někteří politici, dříve tuto roli zastávalo SPD, ale pro většinu konspirátorů se již stal Tomio Okamura pro dobu strávenou ve vrcholné politice nevolitelným.

Nejhlasitějším vyloženě protisystémovým politikem byl asi Lubomír Volný, kterému při jeho pokusu o dobytí sněmovny pomáhala (a tady sáhneme do vlastních řad) i bývalá studentka GymBk Hana Lipavská. Ale tvář, která si v poslední době skutečně získala srdce i těch nejzarytějších konspiračních teoretiků, nese jméno Ladislav Vrábel. Tento podnikatel v exekuci krmí své publikum tak směšně komplikovanými výmysly, že mu jsou účastníci jeho demonstrací ochotni platit dluhy mezi tím, co plní náměstí.

Fungování všech těchto dezinformačních kroužků se vždy zákonitě točí okolo nějaké skupiny na Facebooku. Většina nese název jako něco ve smyslu Rusko přítel, NATO nepřítel (podobnost s Orwellovým: „Čtyři nohy dobré, dvě nohy špatné.“), je čistě náhodná. Zmapování našich výjimečných zájmových skupin najdete na stránkách mapadezinfosceny.unas.cz.

Pátá kolona u nás vždy měla své místo a bylo by neprozíravé doufat v opak. Množství obecně protisystémových voličů, kteří se nějakým způsobem zklamali v principech, které představuje náš stát, bude vždy dost velké na to, aby hrálo ve volebních grafech svou roli. Mnohem zajímavější je pak druhá kategorie občanů ochotných přežvýkávat kremelskou propagandu, na rozdíl od té první je totiž její postoj velkým překvapením.

Zbláznila se moderní levice?

Příklon tradiční evropské levice k Rusku není ničím novým, to lze soudit už na základě historie, kterou tyto politické strany mají. Svět se ale změnil, SSSR zaniklo a s ním i sen o rovné a spravedlivé společnosti. Změnila se i evropská, potažmo

světová levicová scéna, jejíž některé postoje mne tolik děsí, protože se až příliš nebezpečně podobají těm, které prosazují fašistická a krajně pravicová hnutí, od kterých lze z principu předpokládat jen to nejhorší. Hned na začátek je ale třeba vyjasnit si jedno, levice u nás, v Evropě ani ve světě, není jednotná a nelze ji generalizovat. Přesto bych se však chtěl vyjádřit k některým tendencím, které se v levicových kruzích teší nezdravé oblibě.

Iniciativa Mír a spravedlnost, kterou zaštiťuje bývalý předseda Strany zelených Matěj Stropnický, působí v dnešním naturalisticky hrůzném světě tragikomicky. Komická je proto, že by se její náplň dala přirovnat k výmluvám předškoláka, kterého maminka nutí umývat nádobí a tragická proto, že je myšlena vážně. Přitom by se dala shrnout asi takto: zbraně pro Ukrajinu akorát prodlužují válku, sankce nefungují, když Rusko stále dýchá, všechno se nám zdražuje. Dost bylo války, chceme mír. A já se znovu ptám, kdo chce válku? A ač by se celá tato výzva mohla zdát jako projev čiré zanedbanosti, možná je tomu jinak.

Nejde totiž o žádnou výjimku, podobné petice a iniciativy vznikají po celé Evropě a nejde pouze o aktivisty. Různí levicově orientovaní politici projevují od začátku války snahu zastavit dodávky zbraní na Ukrajinu. Pravděpodobně hodně z nich vnímá tento konflikt akorát jako další souboj mocností, kde Ukrajina hraje pouze roli prostředníka. Projevovat se může také pro levice typický odpor k USA a jejich vnímání jako hlavního představitele korporáty ovládané a nerovné společnosti. Možná také soucit s ruskými občany, kteří trpí v nesvobodném režimu. Pravděpodobně kombinace všeho s příměsí ruské manipulativní propagandy. Zkrátka vítězství ideologie nad morálkou a rozumem.

Přítom jedním z hlavních témat mladých progresivních hnutí má být ochrana životního prostředí, která je přímo v rozporu s Ruskou politikou a jeho vývozem fosilních paliv. Jsem rád, že ač jsou tito mírotvůrci nejhlasitější, zdaleka nedefinují stav evropské politické scény.

Mojmír Peška

SVĚDECTVÍ Z ROZVALIN

(text nemusí být vhodný pro slabší povahy)

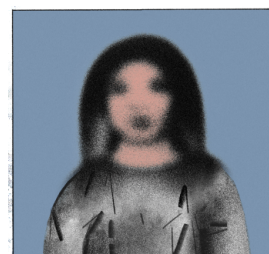
dvě kulky

„Naše rodina jela autem z domu mé tety, při jízdě jsme narazili na ruskou vojenskou kolonu. Rusové začali střílet ze všech stran.

Zasáhli nádrž, zasáhli i tátu a nevlastní mámu. Oba okamžitě zemřeli a auto vzplanulo. Vystoupila jsem z auta a začala utíkat, ale oni na mě začali střílet. Necítila jsem bolest, i když jsem věděla, že mám v sobě dvě kulky - v ruce a ve stehně.

Pak jsem padla na zem a nehýbala se. Oni přišli a zatahali mě za nohu - protože jsem byla celá od krve, mysleli si, že jsem mrtvá, a proto odešli.

Začala jsem se plazit, až se mi povedlo podlézt hraniční plot. Tam mě našli nějací lidé a zachránili mě....”

Katya

„Jmenuji se Katya. Je mi 16 let. S bratrem se nám podařilo evakuovat z Mariupolu. Předtím jsme se ukrývali ve sklepě našeho domu. Jednoho dne strýc Kolja chytil holuba, my jsme si ho opekli a snědli. A pak jsme všichni zvraceli.

Když nám zemřela sousedka, nemohli jsme ji z krytu ani vytáhnout. Začala zapáchat. Strýc Kolja ji nakonec vytáhl, ale u toho ho odpálila mina.

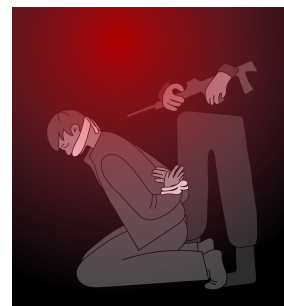
Znáte ten pocit, když to bolí? Jednou jsem se zamilovala do kluka, ale on mě nemiloval a myslela jsem si, že to bolí. Ale ukázalo se, že bolí, když vidíš umírat svoji maminku. A tvůj bráška k ní pořád chodí a křičí: ‚Mami, nespí, zmrzneš!‘. Nikdy nenavštívíme její hrob, zůstala tam...”

násilník

„Jsem z vesnice v Charkovské oblasti. Ozbrojený ruský voják vtrhl do sklepa školy, kde jsem se schovávala se svojí pětiletou dcerou. Přikázal mi, abych ho následovala. Když jsme osaměli, namířil na mě pistolí a řekl, ať se svléknu. Vystřelil dvakrát do stropu a řekl, že mi to dodá větší ‚motivaci‘. Znásilnil mě. Ve sklepě byla zima, ale nedovolil mi obléknout se. Znovu mě znásilnil, přiložil mi nůž na krk a trochu mě u toho řízнул. Nožem mě taky pořezal na tváři a uřízl pramen vlasů. Uhodil mě do obličeje knihou a opakovaně mě zbil. Pak odešel. Mám štěstí, že jsem naživu.“

zajetí

„Do mého domu přišlo pět ruských vojáků. Našli u nás vojenskou uniformu. Ta patřila bratrovi, který dřív sloužil jako branec v armádě. Vzali mě ven, protože jsem byl podle nich partyzán, a střelili mě do nohy. Dvakrát, bez varování. Spolu se mnou odvedli ještě další 4 muže ze sousedství, zavázali nám oči a spoutali ruce. Pak přikázali lehnout na zem. Takto jsme strávili dalších patnáct dní bez ohledu na to, zda sněžilo nebo pršelo, vleže a na jednom místě. Venku bylo v tu dobu deset stupňů pod nulou. Namířili na nás kulomet a oznámili, že při pokusu o útěk nás okamžitě zastřelí. Jednou přitáhli tělo mrtvého muže a hodili ho mezi nás. Mrtvola tam s námi ležela týden. Po patnácti dnech se nám podařilo uprchnout...“

rodina z Charkova

„Bombardovali nás. O půl hodiny později jsme se dozvěděli, že to bylo v sousední čtvrti a že to byly raketometry Grad. V jednom autě zahynula celá rodina – rodiče a dvě děti. Jen si jeli ke studni nabrat vodu, potkávali jsme se tam...“

Věděli jsme, že odtamtud musíme zmizet. To vědomí mi podlamovalo nohy, ale strach o našeho malého syna byl silnější - Musíme odjet i s naším chlapečkem, někam hodně daleko. Když jsme konečně opustili dům a nasedli do auta, začaly exploze znovu.

V okolí je spousta takových jako my. Auta naložená věcmi a na nich připevněné listy papíru s nápisy DĚTI. Všichni jedou tiše, opatrně. V určitém okamžiku mi dochází, že my všichni, stovky lidí v téhle spásné koloně, jsme jen dalším velkým cílem pro vojáky. Třesu se.

Za námi je město milionářů, jedna velká sutina, Charkov...“

Tomáš Pařízek

Cesta Ukrajiny do EU a NATO: Překážky a výzvy

Ukrajina se od rozpadu Sovětského svazu v roce 1991 snažila upevnit svoji demokracii a uplatňovat reformy v oblasti korupce. Avšak, i přes několik pokusů, včetně tzv. Euromajdanu (série protestů proti proruské vládě) v roce 2014, kdy byl sesazen bývalý prezident Viktor Janukovyč, korupce zůstává hlavním problémem Ukrajiny.

Podle indexu vnímání korupce, který vytváří organizace Transparency International, byla Ukrajina v roce 2022 na 116. místě ze 180 zemí, což znamená, že se jedná o jednu z nejkorupčnějších zemí v Evropě. Korupce je rozšířená v mnoha oblastech, jako jsou veřejné zakázky, obchod, zdravotnictví a soudnictví. Tato skutečnost brání rozvoji ekonomiky a politické stability v zemi a brání investicím a rozvoji.

Vstup do Evropské unie a NATO jsou klíčovými cíli pro Ukrajinu, ale korupce je jedním z hlavních důvodů, proč tyto cíle zůstávají neuskutečnitelné. Ukrajina v roce 2014 podepsala Asociační dohodu s Evropskou unií, což znamenalo zahájení procesu přibližování k evropským standardům v oblasti politiky, ekonomiky a práva. Nicméně, evropské země jsou velmi opatrné při udělování finanční podpory Ukrajině, dokud nevidí důkazy o skutečné snaze o snižování korupce. Vstup do NATO by znamenal ještě větší posun k demokratickým standardům, ale NATO trvá na tom, aby země splňovaly určitá kritéria v oblasti bezpečnosti a demokracie.

Vstup Ukrajiny do EU a NATO zůstává citlivým tématem, zejména kvůli válce v zemi. Evropská unie a NATO vyjadřují podporu Ukrajině v jejím úsilí o integraci, ale zároveň zdůrazňují, že musí být splněny určité podmínky.

Válka na Ukrajině představuje závažnou překážku pro integraci Ukrajiny do EU a NATO. Ukrajina musí najít cestu k řešení konfliktu a dosáhnout stabilizace situace v zemi, aby mohla pokračovat v reformách a vstupu do mezinárodních aliancí.

Zároveň je důležité, aby mezinárodní společenství poskytovalo Ukrajině podporu v boji proti ruské agresi a v procesu reform. Podpora EU a NATO by měla pomoci posílit demokracii a právní stát v zemi, zlepšit hospodářský růst a ochránit suverenitu Ukrajiny.

VÁLKA OČIMA TEENAGERKY

V následujícím rozhovoru se dozvíte, jaké to bylo zažít válku z pohledu člověka v našem, studentském věku. Rozhovor jsem udělala s kamarádkou, která se po příchodu do ČR připojila do našeho skautského oddílu. Naučila se velmi dobře česky, přesto je ale slovosled malinko upravený, aby bylo textu lépe rozumět.

Pro začátek se, prosím, představ. Jak se jmenuješ, kolik je Ti let a odkud pocházíš?

Jmenuji se Mariia, je mi 16 let a pocházím z města Ivano-Frankivsk.

pozn.: *Ivano-Frankivsk je město na západě Ukrajiny, které mělo asi 240 tisíc obyvatel.*

Jak to vypadalo první den invaze?

Na začátku toho všeho jsem stála na zastávce a čekala na autobus do školy, než jsem na vlastní oči uviděla a uslyšela tři rakety letící směrem k mému městu. Poté, co rakety spadly, se všechno kolem začalo hlasitě třást. Spadly asi 2 kilometry ode mě. Nechápala jsem, co se děje. Přijel autobus, všichni lidé z něj vystoupili a já jsem do něj nastoupila. Všechno jsem si uvědomila až poté, co mi řidič řekl, že začala válka. Přišla jsem domů, rodiče šli do obchodu a začali jsme se zásobovat vodou a jídlem. Do večera jsme se dívali na zprávy.

Jak to vypadalo další dny, kdy jste se rozhodli z Ukrajiny odjet a jak jste se nakonec do Česka dopravili?

O odjezdu jsme začali přemýšlet druhý den po invazi. Jeli jsme já, maminka, mladší sestra a moje teta se svými syny. K hranicím s Polskem nás vezl strýc, který do zahraničí jet nemohl. U hranic s Polskem byla třicetkilometrová fronta aut, a tak jsme do Polska došli pěšky. Z Polska do Česka nás odvezli polští dobrovolníci, většinou v Polsku žijící Ukrajinci.

Ubytovali jste se v Česku v Jedovnicích. Proč?

Maminka v ČR pracovala 5 let, měla se vrátit na Ukrajinu až v březnu, ale kvůli invazi se vrátila dříve. Zavolal jí kamarád z Jedovnic, že se u něj můžeme ubytovat.

Bylo těžké se naučit česky? Pomohlo Ti něco?

Čeština je trochu podobná Ukrajinštině, takže to nebylo zase tak zlé. Myslím, že když mluvíš s rodilými mluvčími, tak je to každou chvílí lepší a lepší.

Navštívila jsi teď někdy Ukrajinu?

Ano, navštívila jsem v létě prarodiče, kteří tam zůstali.

Chodíš někde na střední školu? Chodí tam ještě nějakí ukrajinští studenti?

Ano, chodím na SPŠ v Jedovnicích. Kromě mě tam chodí ještě jeden ukrajinský student.

Kdyby se situace na Ukrajině zlepšila, plánujete se s rodinou odstěhovat zpět?

Myslím, že pokud se situace změní, na Ukrajinu se vrátíme, ale teď k tomu nedokážu nic jiného říct.

Chtěla by ses ještě s něčím podělit?

Nechci sdělovat svůj politický názor, ale je mi líto, že umírají lidé, malé děti, kteří jen chtěli na Ukrajině žít v míru.

Barbora Pakostová

Vojenská technika Ukrajiny

Pokud vezmeme válku lehce s nadhledem a podíváme se na ni po stránce válečných technologií a věcí s tím spojených, tak můžeme tvrdit, že má pozitivní dopad na zbrojní průmysl, který díky ní má velký dostatek zakázek. Také z ní sbíráme zkušenostmi z praktického využití moderních zbraní ve válce takového rozsahu v 21. století, kromě toho tento konflikt slouží jako impulz pro zesílení armád především evropských států a také nám dokazuje, že obranyschopnost státu je velice důležitá.

Už skoro rok je ukrajinská strana ve válce na Ukrajině podporována Severoatlantickou aliancí, dodávky představují nejen moderní techniku a zásoby k ní, ale také starou techniku. Tím jsou myšleny staré stroje sovětské výroby, kterých se s radostí zbaví post-socialistické státy. Možná si řeknete: „No ale tak proč jim dáváme tu starou techniku, když bychom jim mohli dát jen tu novou z Evropy a USA?“. A máte pravdu! Mohli bychom jim darovat pouze to nejmodernější zboží, co můžeme, je v tom však háček – prakticky nemůžeme, kromě politických důvodů to má i logické vysvětlení.

Je efektivnější – především bylo ze začátku války – darovat tuto starší techniku, z toho důvodu, že ukrajinská armáda operovala při začátku konfliktu s podobnou technikou. A proto byly těmito dodávkami pouze navyšovány stavy a vojenský

personál se na ni nemusel přeškolovat, mluvíme zde o tancích, stíhačkách a vrtulnících. Pro představu v případě přechodu na jinou platformu stíhacího letectva trvá celý proces přeškolení pilota déle jak půl roku, což nemělo z počátku dodávek smysl, když byla na výběr tahle opotřebená technika. Nemluvě o dalších věcech spojených s vojenským náčiním, v podobě zázemí a ostatního personálu.

Právě tyhle dodávky staré techniky pomáhají nejen ukrajinským vojákům v boji, ale také dodavatelům tím, že se můžou zbavit dosluhující techniky. Pro zmínku si vezmeme naši Českou republiku, která věnovala Ukrajině v drtivé většině techniku z armádních skladů, kterou kompenzovali především Spojené státy a EU. Dodávky urychlily modernizaci naší armády, ve formě zbavování se starých sovětských tanků T-72 a vrtulníků Mil Mi-24, za které byly obdrženy kompenzace ve formě financí a modernější západní techniky.

Tato stará technika na Ukrajině, už ale dochází a dodávky těžkých zbraní se proto musí orientovat na jiné typy, tím mám na mysli západní typy. Aktuálně se jedná o dodávkách tanků – německých Leopardů převážně verze z 60. let, ale také menší počet novějších verzí, také se řeší dodávky britských Challengerů a amerických Abramsů – problém je však ve spolupráci států při dodávkách, servisu a datech dodávání. Další technikou o kterou usiluje Ukrajina, jsou nové stíhačky, momentálně se jedná o stíhačkách F-16 – dalo by se říct, že jsou orientačně na podobné úrovni jako naše české Gripeny. Také je momentálně problém s nedostatkem municí, který se řeší.

Musíme držet pěsti a doufat, že se vše podaří a Ukrajinci dostanou, to co potřebují.

Patrik Stejskal

Tank T-72

Původně český vrtulník Mil Mi-24, nyní darovaný Ukrajině v ukrajinských barvách pro identifikaci

Volná interpretace rozhovoru s Mikhailem Khordokovskym.

Je možné tuto válku ještě vůbec ukončit? A jak?

Hlavní je nenechat prohrát lidi, válka na Ukrajině není válkou Rusů, je válkou Vladimíra Putina. Pokud Putin prohraje, bude to znamenat vítězství jak pro Rusko tak pro Ukrajinu.

Jsou běžní ruští občané vůbec zodpovědní za tuto válku?

Někteří ne, někteří ano. Nelze házet všechny do jednoho pytle. Rozdíly mezi společnostmi (věkové) jsou obrovské. Na internetu se objevilo video, kde mladá žena na začátku ruské invaze volá své matce a sděluje jí, že po ní stříleli Rusové v Kyjevě a matka na to odvětí, že je to blbost a propaganda. Naprostá většina občanů starších 50 let podporuje Putinův režim, naprostá většina občanů mladších 30 let jeho režim nepodporuje. To je také jeden z důvodů, proč se režimu podařilo zmobilizovat pouze 300 000 vojáků, ne 32 milionů, jako tomu bylo v II. světové válce. V této situaci je také těžké určit, kdo bude nést tresty, když je to válka Putina, ne válka lidí.

Výsledky průzkumů a voleb ukazují, že většina Rusů pořád podporuje Putinův režim, co na to říkáte?

Nedá se věřit volebním výsledkům z diktátorského státu, určitě ne během války. Kromě toho většina Rusů podporuje Putinův režim, často ne válku.

Často říkáte že jste pesimista, řekněte, je tu ještě nějaká naděje?

Naděje se nachází v porážce Ruska. Pokud ukrajina Rusko porazí (což s přibývajícím časem a pomalými dodávkami zbraní bude čím dál těžší) bude pro Putina nesmírně těžké se na pozici udržet. Toto je jediný klíč k osvobození Ruska od diktátora, pokud se tak nestane, Putin bude pravděpodobně u moci ještě několik desítek let. A pokud se tak stane, pořád není vítězství jisté. K moci se pravděpodobně dostane Michail Mushustin, který nejspíš zaujme podobné postoje jako Vladimir. Na druhou stranu, Putina moc je hodně individuální a je extrémně nepravděpodobné, že se jakémukoli jeho následovníkovi povede zachovat takový balanc moci a vlivů v nejvyšších kruzích jako jemu a to je velká šance západu.

I přes to, že se to může zdát jako nezvladatelný úkol, nepřestávejme věřit a podporovat, v sázce jsou miliony životů na Ukrajině i v Rusku.

Filip Marek

Mrazivé paralely...

Války se většinou zahajují ve jménu „vyšší vůle“, kulturní nadřazenosti, spravedlnosti či kořistnické touhy... Bylo tomu tak i v případě dnešní neospravedlnitelné ruské agrese na Ukrajinu. Podle českého přísloví „Kdo chce psa bít, hůl si vždy najde.“

Státy vznikají a zanikají stejně jako národy, kultury a civilizace. Lze říct, že je to odvěký proces, který již trvá po tisíciletí. V posledním století však převládlo přesvědčení, že žádnému národu či mnohonárodnostní skupině lidí, která si vytvoří legitimní (ostatními schválený) státní útvar by nemělo být upíráno právo na existenci. Uvádím několik známých příkladů, jejichž snahou je toto právo a legitimitu před veřejností bagatelizovat... a dané státy zcela vymazat z politické mapy světa.

Československo vzniklo v roce 1918

12. září 1938 **Adolf Hitler** prohlásil o Československu, že je to „**uměle vytvořený stát**“. 15. března 1939 v den okupace Československa německou armádou bylo vydáno prohlášení československé a německé vlády, kde bylo Československo bráno jako uměle vytvořený stát a historicky vytrhující české země z životního prostoru německého národa, vnitřně neschopný existovat a představující ohnisko nestability, ohrožující evropský mír. Češi a Slováci byli od 16. století součástí mnohonárodnostní Rakouské a později Rakousko-uherské monarchie.

Moderní Polsko vzniklo v roce 1918

13. října 1939 prohlásil Stalinův ministr zahraničí **Vjačeslav Molotov** na adresu Polska, že ze „**škaredého plodu Versailleské smlouvy**“, žijícího na útlaku nepolských národů, nic nezbylo...“. Někdejší „Rzeczpospolita“ zanikla při trojím dělení Polska v letech 1772 až 1795 mezi Ruskem, Pruskem a Rakouskem...

Stát **Ukrajina** existoval krátce v letech 1918-1919 a byl vyhlášen v roce 1990

22. února 2022 ruský prezident Vladimír Putin prohlásil, že „**současná Ukrajina byla celá a plně vytvořena Ruskem. Přesněji bolševickým, komunistickým Ruskem... jejím architektem byl Lenin**“. Ve svém projevu prohlásil, že to byl vlastně historický omyl... Ukrajinci nikdy neměli svůj vlastní stát v právním slova smyslu.

Stát **Izrael** byl vyhlášen v roce 1948

Vznik Izraele byl výsledkem sionistických snah od závěru 19. století a následné dekolonizace středomoří. „**Izrael je nádor, který bude odstraněn**“, prohlásil hlavní íránský duchovní **ajatolláh Chameneí**. Izrael byl již několikrát cílem agrese sousedních arabských států, ale i on např. zpochybňuje existenci samostatného

státu Palestinců... Před rokem 1948 šlo o mandátní území Palestina, které dlouhá staletí před rokem 1918 patřilo Turecké říši.

Čínská republika na ostrově Tchaj-wan je státoprávní kontinuitou kontinentální Čínské republiky z let 1912–1949

V prohlášení představitelů čínského komunistického režimu „**je nedílnou součástí pevninské Číny**“. Výraznější migrace Číňanů na ostrov začala až v 17. století...

Stejně můžeme pokračovat i u Pobaltských států, Severní Makedonie, Albánie, Chorvatska, Finska a mnoha dalších zemí na celém světě. Mnoho národů a kultur na světě také nemá vlastní stát a jejich práva jsou jim často bohužel upírána např. Kurdové, Tibeťané, Ujguři, ale např. i domorodci v Amazonii. Většina států světa není národnostními monolity a nějaké argumenty pro agresi se vždy najdou. Nelze je však použít jako obhajobu či důvod a připustit zhroucení mezinárodního pořádku, který byl nastolen po dvou ničivých světových válkách v roce 1948. Cílem architektů OSN bylo řešit všechny spory diplomatickou cestou při respektování vzájemných hranic a základních lidských práv. Cesta je to nesnadná, ale zřejmě jediná, která může přinést všem státům, národům, kulturám prosperitu a mír. Je to také jediná naděje pro záchranu životního prostředí na naší planetě.

Anonymní kapacita

Kde hledat informace o válce na Ukrajině mimo sociální sítě...

Přestože mezinárodní právo a naše srdce jsou na straně Ukrajinců, je třeba **při vyhledávání informací o ruské agresi na Ukrajinu postupovat opatrně a kriticky**. V záplavě informací zejména na sociálních sítích Facebook, Twitter či Telegram se můžete lehce stát obětí manipulace z ruské, ale i ukrajinské strany. V digitálním éteru také zuří informační válka. O situaci na bojišti ani jedna ze stran neinformuje zcela objektivně, jelikož by tím mohla dát cenné informace svému nepříteli... O oficiálních informacích z ruské strany lze říct, že jsou všechny jednoznačně manipulované, nevěrohodné a protkané zjevně lživými výroky jako příklad může být například deník *Russia Today* (<https://www.rt.com/>) či umírněnější *Kommersant* (<https://www.kommersant.ru/>). Existují však i neoficiální ruské informace, u kterých je to složitější, nicméně ty doporučuji sledovat zejména televizi *Dožd'* (<https://tvrain.tv/>), internetový deník <https://meduza.io/> s omezenou anglickou mutací. Stejně i ukrajinské zprávy od místních mohou být mnohdy subjektivní a jednostranné (<https://kyivindependent.com/>), zprávy nejrůznějších bezpečnostních či jiných analytiků mohou být zase manipulativní, jelikož Ukrajina je v současnosti předmětem geopolitického zájmu řady okolních zemí, ale také EU, USA i Číny.

Nesmíme také zapomenout silné zbrojařské lobby. Jak tedy informace vyhledávat? Kromě sociálních sítí tedy můžeme využít i řadu mainstreamových etablovaných a prověřených médií.

Pro všechny, kteří preferují geografické podklady, doporučuji stránky <https://liveuamap.com/en>, na nichž jsou průběžně zaznamenávány oficiálně ověřené incidenty a pohyby na ukrajinské frontě.

Jedním z hlavních zdrojů o válečném konfliktu je pro občany západoevropských zemí renomovaný britský deník The Guardian <https://www.theguardian.com/international>, který každý den již rok přináší bohaté, spolehlivé a kontinuální zpravodajství o konfliktu. Jsou zde akcentována západní stanoviska představitelů převážně západních zemí, ale nejen jejich. Například český server <https://www.seznamzpravy.cz/> řadu z těchto informací přímo přebírá a zveřejňuje. Dalším cenným západním zdrojem je televize CNN, či Fox News zde jsou hodně akcentovány různé americké pohledy na věc. CNN i The Guardian mají na Ukrajině své stálé zpravodajce a jsou k dispozici jako apps na mobilu. Pohled z Balkánu a hlavně vliv na politickou situaci ukrajinského konfliktu v balkánských zemích přináší Balkan Insight (<https://balkaninsight.com/>).

Pohled na konflikt z arabského, ne zcela proukrajinského pohledu nám zprostředkuje katarská stanice Al Jazeera <https://www.aljazeera.com/>. Podobně je tomu i u China Daily <https://global.chinadaily.com.cn/>, což je propagandistický kanál čínské komunistické strany. Zde jsou mimo jiné často k dispozici i oficiální stanoviska představitelů Číny. O něco málo objektivnější je hongkongský South China Morning Post (<https://www.scmp.com/>). Ale obecně Asii válka na Ukrajině příliš nezajímá, což je patrné i na serveru Indian express (<https://indianexpress.com/>).

Vynikající analytické komentáře k válce na Ukrajině a nad geopolitickými a ekonomickými důsledky jsou k dispozici v měsíčnících The Atlantic (<https://www.theatlantic.com/world/>), Foreign Affairs (<https://www.foreignaffairs.com/>), Foreign Policy (<https://foreignpolicy.com/>) či The Diplomat (<https://thediplomat.com/>), které lze předplatit za poměrně nízkou cenu.

Z řady výše zmíněných médií jsou zajímavé komentáře dostupné v překladu na stránkách Britských listů (<https://www.blisty.cz/>), které jsou jinak levicověji orientované.

Pro ty, kteří se nechtějí přehrabovat v záplavě informací v zahraničních médiích doporučuji **kvalitní a původní komentáře** z internetových serverů Voxpot, Hlídací pes, Deník referendum, Aktuálně, ale i Rádia Svobodná Evropa (ČRO). Poněkud radikálněji a pravicověji naladěné a jsou komentáře v deníku Echo24, Forum24 či časopisu Reflex.

Za vynikající považuji **reportáže** přímo z Ukrajiny od Martina Dorazína (ČRO), Petry Procházkové (Deník N), Raye Baseleyho, Romana Havelky, Stanislava Krupaře (Seznam zprávy). Doporučuji je všem, neboť o konfliktu nezaujatě informují a nesnaží se válku predikovat a obecně hodnotit.

Pokud chcete pouze **souhrn kvalitního každodenního zpravodajství**, z českých a slovenských médií je rozhodně nejlepší Deník N používající i zdroje ze sociálních sítí (vždy uvedené), který přináší také řadu původních komentářů. Kvalitní zpravodajství na ČT24 vychází převážně z oficiálních zpráv.

Velmi populární jsou v posledních letech i **podcasty**. Válce na Ukrajině se věnuje podcast Zbytečná válka (Seznam Zprávy), velmi často jsou rozhovory o situaci na Ukrajině či rozbor dopadů války v pořadech: Vinohradská 12 (ČRO), 5:59 (Seznam zprávy), Ptám se já (Seznam Zprávy) Osobnost plus (ČRO), Respekt (Týdeník Respekt), Prostor X (Reflex), Studio N (Deník N), jako dezinformační protipól pro zájemce rozhodně doporučuji podcast Radio Universum. Zde je třeba podrobně nastudovat i životopis a veřejné působení každého z aktérů. Nakonec bych každému vřele doporučil pětiminutové komentáře Očima Saši Mitrofanova (Novinky), které trefně vystihují situaci nejen na Ukrajině, ale zejména i v Rusku.

Samozřejmě existuje i nepřeborné množství dalších zdrojů. Nicméně dle vlastní zkušenosti doporučuji nesledovat pouze jednoho oblíbeného komentátora či analytika, ale pokud možno co nejvíce osobností v rámci ověřených médií. Na základě jejich komentářů si učinit vlastní názor. Pokud se Vám někdo velmi líbí, či máte naopak o osobě pochybnosti doporučuji vždy nahlédnout do životopisu konkrétního člověka na wikipedii, či příslušné škole a instituci, kde působí...

Anonymní kapacita

POUŽITÉ ZDROJE:

<https://www.e15.cz/valka-na-ukrajine/prilezitost-kerou-zbrojari-tricet-let-nezazili-cesko-dodal-o-ukrajine-tanky-ci-munici-za-50-miliard-1396703>

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/biden-billboard-varsava-ukrajina-reklama-f-16.A230221_062330_zahranicni_bur

<https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-by-chtela-hlavne-f-16-hodily-by-se-ale-i-gripeny-40421331>

<https://www.denik.cz/staty-mimo-eu/ukrajina-dostane-stihacky-f-16-20230131.html>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-tanky-leopard-2-dodavka_2302201758_til

<https://www.novinky.cz/clanek/valka-na-ukrajine-abrams-2-dorazi-na-ukrajinu-nejdrive-koncem-roku-40421523>

<https://war.ukraine.ua/>

<https://www.e15.cz/valka-na-ukrajine/prilezitost-kerou-zbrojari-tricet-let-nezazili-cesko-dodal-o-ukrajine-tanky-ci-munici-za-50-miliard-1396703>

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/biden-billboard-varsava-ukrajina-reklama-f-16.A230221_062330_zahranicni_bur

<https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-by-chtela-hlavne-f-16-hodily-by-se-ale-i-gripeny-40421331>

<https://www.denik.cz/staty-mimo-eu/ukrajina-dostane-stihacky-f-16-20230131.html>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-tanky-leopard-2-dodavka_2302201758_til

<https://www.novinky.cz/clanek/valka-na-ukrajine-abrams-2-dorazi-na-ukrajinu-nejdrive-koncem-roku-40421523>

